

ANDERS TOMTER

Det var med dypt følt sorg og vemod vi mottok meldingen om at Anders Tomter, konsulent i myrkultivering og torvproduksjon i Scotland, var død den 11.10.1973 i en alder av 79 år.

Anders Tomter var en av pionerene innen torvindustrien i Verdensmålestokk. Han var Norsk Nordmann fra Vang i Hedmark av hele sin sjel, men hadde sitt arbeid i Scotland den siste halvdel av sitt liv.

Som ung ingeniør var Anders Tomter med på oppbyggingen av Det norske myrselskaps Torvskole i Våler. Han var senere engasjert ved flere torvindustrier her i landet bl.a. ved de store brenntorvanleggene på Smøla i 1920—27. Det var brenselkrise i vårt land og det ble satset på forsyning av brensel til byer og andre tettsteder.

I 1927 reiste Anders Tomter over til Scotland. Han ble engasjert av Peco Ltd. og deltok under uteksperimentering av den verdenskjente Peco-metoden for produksjon av torvbrensel bl.a. for oppfyring av dampkjeler. Det er prinsippene for denne metoden som benyttes i Sovjetunionen, Polen og andre land som fremdeles produserer torv til brensel.

Anders Tomter var aktivt med i siste verdenskrig som kaptein i den norske armé. Han kunne vise frem bilde av seg selv i samtale med general Eisenhower, med den bemerkningen at han anmodet generalen om å befri Hamar før Oslo.

Etter siste krig var han sjef-torvingeniør i det Scotske landbruksdepartement. Han arbeidet med nye metoder for torvfremstilling og registrering av torvressurser i beredskapsøyemed. Han organiserte og ledet myrundersøkelsene i sitt annet fedreland, Scotland.

Etter pensjonsalderen startet Tomter privat konsulentvirksomhet for utnyttelse av torv og myr. Hans planer for gjenvinningen av Easter Inch Moss og andre avtorvede myrer er vel kjente. Det var

preparering av overflaten til attraktive og nyttbare områder som da var målet.

Anders Tomter hadde mye å gi både faglig og menneskelig. Som korresponderende medlem av Det norske myrselskap, har han gjennom årene skrevet mange særdeles verdifulle fagartikler i Meddelelser fra Det norske myrselskap. Et fond av viten om torvsaken er samlet i hans publikasjoner.

Anders Tomter var en kjær venn for nordmenn som kom til Scotland. Ikke minst under krigen var han — og hans familie — til stor hjelp for mange nordmenn som oppholdt seg der borte og var så heldig å få kontakt med Tomter.

For Det norske myrselskap og kolleger i Selskapet, var Anders Tomter en god samarbeidspartner og veileder, enten vi møtte ham under reiser i Scotland eller han var på besøk i sitt hjemland. Anders Tomter var en stor personlighet, faglig dyktig og kunnskapsrik, hjerterog og forståelsesfull som menneske.

Ved hans død er vi blitt fattigere. Han ville alles ve og vel.

I takknemlighet over alt han var for oss, lyser vi fred over Anders Tomter's minne.

Ole Lie.

LANDBRUKSVEKA 1974

Landbruksveka 1974 er fastlagt til dagene 11.—17. februar. Det blir som vanlig en omfattende utstilling av landbruksmaskiner og utstyr av forskjellig slag. På grunn av den raske tekniske utvikling kan vi vente at flere nye konstruksjoner og modeller vil bli vist for publikum.

I den senere tid har Det norske myrselskap holdt en egen stand på Landbruksvekas utstilling med produkter av typen dyrkingstorv. Hensikten har vært å introdusere norske torvprodukter for gartnere og andre forbrukere.

Under kommende landbruksveke vil Myrselskapet i samarbeid med Selskapet Ny Jord, holde en stand på avdelingen, «Organisasjonene møter sine medlemmer». Alle interesserte vil her kunne få opplysninger om Selskapet og virksomheten. Det vil være folk til stede for å orientere om faglige spørsmål.

Brosjyrer og særtrykk om myr og torv vil bli utdelt.

Medlemmer og andre interesserte ønskes velkommen til å besøke Selskapets stand.